

MJANMAR i BANGLADEŠ

Mjanmar je jedna od najugroženijih zemalja svijeta u pogledu prirodnih katastrofa i među najosjetljivijima na nove katastrofe u godinama koje dolaze.

U izvještaju iz 2018. utvrđeno je da 90 miliona Bangladešana (56 posto stanovništva) živi u "područjima sa visokom klimatskom izloženosti", a 53 miliona je podložno "veoma visokoj" izloženosti.

Stanovništvo: 53.582.855 (2017.)

Površina: Mjanmar - 676.570 km²;
od toga voda: 3,06%, **Bangladeš** - 148.460 km²;
od toga voda: 15 %

Klima: tropska monsunska klima (u obje zemlje)

BDP: zajedno zemlje imaju BDP od oko 480 milijardi dolara, od čega Mjanmar 65 milijardi USD (2021.) i Bangladeš 416 milijardi USD (2021.)

Ekonomija: Mjanmar: Poljoprivreda: oko 50 %, industrija, građevinarstvo: oko 20 %, uslužni sektor: oko 30 %; **Bangladeš:** Uslužni sektor 56 %, industrija: 28 %, poljoprivreda: 16 %

UTICAJI KLIMATSKIH PROMJENA

- ▶ Ozbiljne **poplave** u Mjanmaru počele su u julu 2015. i nastavile se u septembru, zahvativši 12 od 14 država u zemlji, što je rezultiralo sa oko 103 smrtna slučaja i pogodilo do 1.000.000 ljudi.
- ▶ U Mjanmaru, katastrofalna **ciklonska oluja** Nargis 2008. godine utjecala je na živote miliona lokalnog stanovništva i uzrokovala preko 100.000 smrtnih slučajeva. Smrtonosni tropski ciklon smatran je najgorom prirodnom katastrofom zabilježenom u historiji Mjanmara.
- ▶ **Rastuće more** predstavlja rastuću prijetnju ljudima širom Bangladeša. To je zato što je nevjerovatne dvije trećine zemlje manje od 15 stopa iznad nivoa mora.
- ▶ Kao i u Mjanmaru, **cikloni** takođe predstavljaju veliki rizik u Bangladešu. Bengalski zaljev se sužava prema svojoj sjevernoj obali gdje se susreće s južnom obalom Bangladeša. Ovo „prolijevanje“ može usmjeriti ciklone prema obali Bangladeša i učiniti ih intenzivnijim. Ovi efekti – u kombinaciji s činjenicom da je većina teritorija Bangladeša nizak, ravan teren – mogu učiniti olujne udare apsolutno razornim.

U svom govoru nakon osvajanja Goldmanove nagrade za životnu sredinu, klimatski aktivista Paul Sein Twa je naglasio: „Vrijeme je da svijet poštuje i cijeni prava, pogled na svijet i znanje naših autohtonih naroda. Učite od nas i radite s nama na pronalaženju rješenja za klimatske promjene i brz gubitak globalne biodiverziteta. Svi dijelimo istu planetu. Naši problemi su vaši problemi. Naša rješenja su i svjetska rješenja!” Gledajte govor [OVDJE](#).

„Kolibe i brvnare od bambusa sve je odnijela poplava, a usjevi su također nestali. Jako nam je potrebna hrana kao i građevinski materijal za obnovu naših domova”, izvijestila je jedna od žrtava poplava 2015. Pogledajte izvještaj o poplavama [OVDJE](#).

Nyein Chan se prisjeća iskustva svoje porodice sa ciklonom Nargis: „Prvo sam pomogao mom dedi i sinovima da se popenju na veliko drvo, a onda sam se vratio po svoju ženu i drugu djecu. Na putu su me udarili jaki talasi i odneli su me. Na kraju sam došao do velikog drveta i popeo se na njega. Nisam imao longyi [tradicionalni sarong] i ostao sam na tom drvetu cijelu noć.” Pročitajte njegovu i još jednu priču o ciklonu [OVDJE](#).

Tokom svog života, Hosnera Begum je svjedočila pogoršanju problema porasta nivoa mora i uticaju koji to ima na snabdijevanje slatkom vodom. “U mom djetinjstvu problem nije bio tako ozbiljan. Sada je situacija svakim danom sve gora. Postoji samo nekoliko jezera zaštićenih od miješanja sa slanom vodom... koje pružaju vodu za piće hiljadama nas.” Pročitajte više o problemu porasta nivoa mora u Bangladešu [OVDJE](#).

PREDVIĐENE KLIMATSKE PROMJENE

Ekstremni vremenski uslovi

Povećanje temperature

Porast nivoa mora

Nakon ciklona u Bangladešu 2022. koji je rušio drveće i raširio paniku na južno ostrvo Maheshkhali nakon prekida struje i telekomunikacija, jedan od stanovnika Maheshkhalia, Tahmidul Islam govorio je o svom iskustvu: „Ovakva je bila snaga vjetra zbog koje nismo mogli spavati po noći zbog straha da će nam kuće biti uništene. Zmije su ulazile u mnoge domove. Voda je također poplavila mnoge domove.” Saznajte više o razornom ciklonu u Bangladešu [OVDJE](#).

KLJUČNI UTICAJI NA KLIMU

Smanjena poljoprivredna
produktivnost

Salinizacija

Suša

Poplave

Ljudsko zdravlje

- ▶ Predviđa se da će se broj **izuzetno vrućih dana** u Mjanmaru povećati sa jednog dana u mjesecu na **između četiri i 17 do 2041.** To će uzrokovati ozbiljne zdravstvene probleme lokalnom stanovništvu, oštetiti ekosisteme, usjeve i infrastrukturu.
- ▶ U delti Iravadija u Mijanmaru, projekcija srednjeg nivoa za **porast nivoa mora** je do 40 cm do 2050. godine.

- ▶ **Poljoprivreda** je glavna ekonomska aktivnost u Mjanmaru. **Produktivnost usjeva bi mogla pasti**, jer su neki usjevi posebno **osjetljivi na povećanje temperature**. Učestalost suša bi se vjerovatno također povećala, što bi podjednako uticalo na poljoprivredu, stočarstvo, divlje životinje i zajednice koje se bore sa **smanjenjem dostupnosti vode** kao rezultat povećanog isparavanja.
- ▶ **Povećana mora** prijetje da **preplave Sundarbans** — šumu mangrova u južnom Bangladešu. Ovo je dvostruko opasan učinak, s obzirom na to da ova obalna šuma ne samo da održava biološku raznolikost i sredstva za život, već i **štiti Bangladeš od najgoreg od brojnih ciklona u regiji.**
- ▶ **Zaslanjivanje vode** u Bangladešu **ugrožava zalihe vode za piće** desetina miliona ljudi u obalnim zajednicama. Konzumiranje ove slane, kontaminirane vode može izložiti stanovništvo **zdravstvenim problemima** poput kardiovaskularnih bolesti. Sveukupno, salinitet u tlu zemlje povećao se za oko 26% u posljednjih 35 godina.

Klimatske promjene predstavljaju prijetnju političkoj i društvenoj stabilnosti, posebno u već krhkim državama poput Mjanmara i Bangladeša. Promjene u okolišu vrše pritisak na finansijske i prirodne resurse, ometajući sposobnost vlade da održi vlast i spriječi sukobe. [PROČITAJ VIŠE](#) o utjecaju klimatskih promjena na zajednicu Rohingya koja je zbog političke i klimatske krize prisiljena pobjeći iz Mjanmara u Bangladeš.

KLIMATSKE PROMJENE I PRISLINE MIGRACIJE U MJANMARU I BANGLADEŠU

Klimatske migracije su već neko vrijeme realnost i u Bangladešu i u Mjanmaru, a problem će u budućnosti biti samo još teži. To vrijedi za lokalne, ali i međunarodne migracije.

- ▶ U 2015. već je bilo 9 miliona internih migranata u Mijanmaru koji su uglavnom dolazili iz Suhe zone i regije Ayeyarwady. Destinacije ovih trenutnih rastućih migracija su trenutno veliki gradovi kao što su Yangon i Mandalay.
- ▶ Kako ljudi gube svoju zemlju, doživljavaju pad produktivnosti usjeva i bore se sa opadanjem dostupnosti vode, mnogi u ruralnim ili obalnim područjima Mjanmara migriraju u gradove. Iseljavanje je također visoko, s više od 4 miliona mijanmarskih migranata koji rade samo na Tajlandu.
- ▶ Bangladeš bi do tada mogao izgubiti otprilike 11% svog zemljišta, a do 18 miliona ljudi će možda morati da migrira samo zbog porasta nivoa mora.
- ▶ Prema procjeni, do 50% onih koji sada žive u urbanim sirotinjskim četvrtima Bangladeša možda je tamo jer su bili primorani da napuste svoje seoske domove zbog poplava obala rijeke.

Unutrašnje migracije Mjanmara u velikoj su mjeri vođene efektima klimatskih promjena. Kao jedna od najranjivijih zemalja na svijetu na klimatske promjene, Mjanmar će se u bliskoj budućnosti suočiti sa mnogo većom unutrašnjom i vanjskom migracijom. Pročitajte više o klimatskim migracijama u Mijanmaru [OVDJE](#).